

4. Zásobování a vztahy s dodavateli

Zásobování je činnost, při níž podnik zajišťuje potřebné suroviny a materiál v požadovaném množství, kvalitě, druzích, ve stanovené době a ve výhodných cenách.

Podnik by si měl vytvářet optimální zásobu, která zajistí plynulý chod a váže co nejméně finančních prostředků.

Do zásobovacích činností patří:

- zjišťování potřeby materiálu
- volba dodavatele
- jednání s dodavateli, uzavírání kupních smluv
- zajišťování dodávek, příjem materiálu na sklad, kontrola
- skladování materiálu a výdej do spotřeby

Proces zásobování se zahajuje vznikem určité potřeby v podniku. Pro její uspokojení je třeba na trhu vyhledat potenciální dodavatele a z nich pak následně vybrat ty, kteří tuto potřebu zajistí z hlediska podniku co nejvýhodněji. Cílem průzkumu je vyhledání alternativních dodavatelů.

Kritéria ovlivňující výběr dodavatele:

- dodací podmínky
- kvalita výrobků
- spolupráce s dodavatelem
- cena
- vzdálenost
- dodací lhůta

Zásady racionálního zásobování:

- nakoupit to co potřebujeme
- nakoupit tolik kolik potřebujeme
- zvážit kdy nakupovat

Základním předpokladem racionálního zásobování je v tržním hospodářství co nejpresnější znalost objemu výroby, který je firma schopna na trhu prodat. Při zajišťování zásob se sestavuje plán zásobování, který má podobu bilance. Slouží k plánování zásob a zjištění jaké množství zásob je nutno podniku dokoupit, aby byla zajištěna plynulá výroba.

Materiálová bilance

potřeba	zdroje
plánovaná spotřeba	počáteční zásoba
konečná zásoba	nákup
součet potřeb =	součet zdrojů

Průběh zásobování v podniku probíhá v cyklech, Opakování těchto cyklů se nazývá dodávkový cyklus.

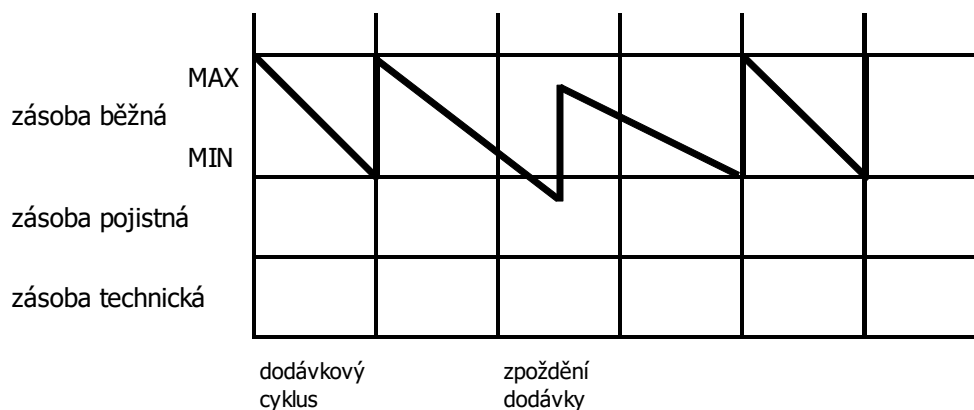
Druhy zásob:

Zásoba běžná - zásoba, ze které se průběžně vydává ze skladu podle požadavků výroby

- MAX= maximální zásoba - těsně po dodávce
- MIN= minimální zásoba - těsně před dodávkou

Zásoba pojistná - je množství zásob na skladě navíc nad běžnou zásobou pro případ, kdy se dodavatel opozdí s dodávkou

Zásoba technologická (technická) - bývá pouze u některých druhů zásob, u kterých se požaduje z technologických důvodů, tuto zásobu nejsme schopni předčasně čerpat, protože tato zásoba ještě není technologicky připravena pro výdaj do výroby (sýr – dozrávání, dřevo – dosušování)

Metody stanovení potřeby výše zásob:

Jako jedna z nejběžnějších se používá pro řízení jednotlivých druhů zásob ve firmě metoda ABC. Tato metoda člení zásoby do 3 skupin:

Skupina zásob A: sem zařadíme především základní suroviny, které firma nezbytně potřebuje pro výrobu. Je pro podnik nejdůležitější a nejnákladnější. Zásoby patřící do skupiny A bývají druhově málo početně (10-15%), ale objemem vynaložených financí zaujímají v zásobách největší prostor (60-70%). Při řízení výše zásob u této skupiny podnik využívá **metodu normování**

Skupina zásob B: sem patří zásoby, které se snadno a rychle objednávají a jejich spotřeba není tak nákladově významná

U těchto druhů zásob stačí stanovit a hlídat minimální skladový limit. Počet druhů je výrazně vyšší, než u skupiny A (20-30%), ale vážou méně finančních prostředků (20%).

Skupina zásob C: je druhově nejpestřejší (65-70%), ale objemem spotřeby ve finančním vyjádření je nejméně významná (5-10%). Jejich zásoba se plánuje souhrnnou peněžní částkou; nákup zásob se provádí podle požadavků jednotlivých útvarů podniku. Patří sem např., kancelářské a hygienické potřeby, čisticí prostředky apod.

Normování zásob.

Používá se u skupiny A.

Časová norma zásob - na kolik dní máme průměrně v podniku zásoby

$$\rightarrow \text{ČNZ} = \frac{1}{2} c + p + t$$

→ c → dodávkový cyklus (běžná zásoba)

→ p → pojistná zásoba

→ t → technologická zásoba

Normovaná zásoba - množství zásob v naturálních jednotkách

$$\rightarrow \text{NZ} = \text{ČNZ} * s$$

→ ČNZ → časová norma zásob

→ s → průměrná denní spotřeba v naturálních jednotkách

Normativ zásob - množství peněz vázaných v zásobách

$$\rightarrow \text{FNZ} = \text{ZN} * P$$

→ ZN → normovaná zásoba

→ p → cena za měrnou jednotku

Rychlost oběhu zásob

Počet obrátek - kolikrát za rok proběhne koloběh oběžného majetku

$$\rightarrow \text{PO} = S / \text{ZN}$$

→ ZN → normovaná zásoba

→ S → celková spotřeba

Doba obratu - kolik dní trvá jeden koloběh oběžného majetku

$$\rightarrow \text{DO} = 365 (360) / \text{PO}$$

→ PO → počet obrátek

Pro podnikatele je důležité dosáhnout v oblasti zásobování nejlepších výsledků, toho lze dosáhnout dvěma způsoby:

→ zvýšení počtu obrátek

→ snížení doby obratu